

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДЕПОЗИТНИХ ВКЛАДЕНЬ В АТ «УНІВЕРСАЛ БАНК»

Соболь Д.О., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Вареник В.М., канд. екон. наук, доцент
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро*

Повномасштабна війна в Україні посилила відсутність адекватних можливостей вкладення депозитних коштів клієнтів для отримання більш високої доходності та генерації прибутку не лише для АТ «Універсал Банк», а й для всієї банківської системи. За сучасних умов все частіше банк виступає як посередник між Міністерством фінансів України, що випускає ОВДП для подальшого придбання банками, та населенням, яке вкладає гроші на депозити, що є більш звичним способом інвестування для більшості громадян. Тобто, фактично виходить, що через банк Мінфін виконує план щодо наповнення бюджету за рахунок позикових коштів, зокрема заощаджень населення, і банки отримують своєрідну комісію за свої послуги, отримуючи різницю між відсотковими ставками депозитів для населення та бізнесу і відсотковими ставками за гривневими та валютними ОВДП. Враховуючи, що АТ «Універсал Банк» підтримує фактично всі урядові гарантії та короткострокові споживчі кредити фізичних осіб, то банк не є виключенням з даного переліку, а основна частина строкових вкладів – це саме ОВДП.

При цьому, важливою проблемою для АТ «Універсал Банк» є значне зменшення строкових депозитів, котрі зменшувалися ще до початку воєнного стану. При цьому, з урахування того, що банк спеціалізується саме на фізичних особах необхідно збільшити рівень довіри до депозитних вкладень саме для них. Адже, як було визначено в попередньому розділі, безстрокові депозитні вклади постійно

зростають, тобто в цілому, до банку є довіра, котру варто використати й для строкових вкладів.

У цілому, можна виділити ряд проблем щодо строкових депозитних вкладів, з якими стикається не лише АТ «Універсал Банк», а й вся банківська система в сучасних умовах. До них варто віднести:

- платоспроможність населення постійно знижується через низку факторів, котрі викликані пандемією COVID-19 та воєнним станом;

- висока інфляція, котра призводить до знецінення вкладених коштів на тривалий термін;

- значна конкуренція у сфері депозитних вкладів;

- присутність значного податкового тягара;

- депозитні вкладення в іноземній валюті мають досить низьку відсоткову ставку;

- наявність економічної та фінансової нестабільності в Україні.

Такі проблеми в цілому зменшують зацікавленість у банківських вкладах. Проте, кожен намагається відкласти певні кошти вдома. Тому, перед АТ «Універсал Банк» постає питання, яким чином зацікавити фізичних осіб для вкладення коштів?

Одним із найпростіших варіантів є збільшення відсоткової ставки. Проте, в АТ «Універсал Банк» вони є досить високими та займають середне значення серед максимальних ставок за гривневими та доларовими депозитами в найбільш прибуткових банківських установах з депозитних вкладів (Додаток В, Додаток Г) [30]. Тобто, збільшення відсоткової ставки якщо й матиме певне збільшення строкових вкладів, то воно буде незначне.

Тому, для АТ «Універсал Банк» пропонується створити фінансове планування капіталу фізичних осіб. Його сутність полягає в наступному: на основі отриманих фінансових даних клієнта, експерти банку проводять ком-

плексний аналіз та розробляють індивідуальні пропозиції, спрямовані на збереження та оптимальне використання його фінансових ресурсів відповідно до його потреб. Фахівці банку фактично складають детальний перелік доходів і витрат клієнта на період одного або декількох років вперед.

Складові фінансового планування капіталу клієнта допоможуть АТ «Універсал Банк» створити ефективні та персоналізовані стратегії фінансового планування та управління капіталом для своїх клієнтів. При цьому, відбудеться приплив клієнтів за рахунок заощадження їх часу на вибір оптимального варіанту депозитного вкладення, адже банк зможе надати цілісну інформацію про реальну можливість заощаджень. При цьому, в першу чергу необхідно провести опитування вже наявних клієнтів в програмі «Монобанк» щодо їх відношення до нової послуги «Фінансове планування ваших коштів». Таке опитування повинно включати в себе: опис нововведення; питання, що стосуються їх відношення та користування цією послугою; що вони очікують від нього. Важливо, що питань не має бути багато, адже молоде покоління зазвичай не закінчує опитування, якщо в ньому занадто багато запитань. При цьому, ті хто захоче користуватися цією послугою буде очікувати від АТ «Універсал Банк» його впровадження.

Після аналізу опитування за умови, що понад 50% опитуваних хотіли б користуватися послугою варто почати його детальну розробку.

Важливо забезпечити такі умови депозитного вкладення, котрі будуть максимально вигідними для клієнта. При цьому, ця програма:

- має бути безкоштовною для клієнтів банку;
- мінімальна сума вкладу може становити від 100 грн;
- найменший термін вкладу – 1 місяць;
- повинна мати можливість поповнення та продовження терміну депозиту;

– клієнт самостійно може вибрати, хто сплачує податки: клієнт чи банк.

Тобто, для АТ «Універсал Банк» пропонується створити фінансове планування капіталу фізичних осіб. Його сутність полягає в наступному: на основі отриманих фінансових даних клієнта, експерти банку проводять комплексний аналіз та розробляють індивідуальні пропозиції, спрямовані на збереження та оптимальне використання його фінансових ресурсів відповідно до його потреб. Складовими такого планування є: аналіз фінансового стану клієнта; визначення фінансових цілей; створення персоналізованого фінансового плану; надання фінансових порад та консультацій; впровадження технологій для моніторингу; ефективно управління портфелем; навчання та освіта клієнта; забезпечення конфіденційності та безпеки.

Важливим є те, що у 2023 р. Національний банк України затвердив Концепцію відкритого банкінгу, яка встановлює принципи відкритого банкінгу. За його допомогою користувачі зможуть ефективно втілювати свої повсякденні фінансові рішення, використовуючи консолідовану в одному застосунку інформацію про рух коштів та їх залишок на своїх рахунках, відкритих у різних банківських установах. Відкритий банкінг відіграє ключову роль у майбутньому фінансового ринку. Йдеться про розбудову нової екосистеми, заснованої на інтерфейсі прикладного програмування (API) та призначеної для розроблення платіжних продуктів та послуг – різноманітніших та привабливіших для клієнтів. Зміст відкритого банкінгу полягає в тому, що банки та інші надавачі платіжних послуг з обслуговування рахунку мають відкрити свої API для надавачів нефінансових платіжних послуг з можливістю підключення до інтерфейсів їх сервісів з метою отримання доступу до відомостей за рахунком користувача та ініціювання платіжних операцій. На відміну від традиційного банківського

обслуговування, відкритий банкінг покладається на технологічну мережу банків та інших надавачів нефінансових платіжних послуг, що дає змогу їм здійснювати ефективний обмін інформацією за попередньою згодою користувача.

Основна ідея відкритого банківського обслуговування полягає в тому, що банк, який надає клієнту банківський/платіжний рахунок, не повинен бути єдиним, хто має доступ до цього рахунку і зібраних у ньому даних. За згодою особи (клієнта), якого стосуються дані, усі інші ліцензовані компанії також повинні мати доступ і, за умови додаткової відповідної згоди, мати можливість ініціювати платіжні операції

Порівняння традиційного і відкритого банкінгу, котрий скоро має запрацювати в Україні. Тобто, АТ «Універсал Банк» потрібно адаптувати запропоновану програму фінансового планування капіталу фізичних осіб до відкритого банкінгу та стати одним із перших, хто буде використовувати його в своїй роботі. При цьому, такий банкінг надасть змогу більш детально здійснювати фінансовий аналіз клієнта, від якого потрібна буде виключно згода на оброблення інформації.

Таким чином, для АТ «Універсал Банк» пропонується створити фінансове планування капіталу фізичних осіб. Його сутність полягає в наступному: на основі отриманих фінансових даних клієнта, експерти банку проводять комплексний аналіз та розробляють індивідуальні пропозиції, спрямовані на збереження та оптимальне використання його фінансових ресурсів відповідно до його потреб. Складовими такого планування є: аналіз фінансового стану клієнта; визначення фінансових цілей; створення персоналізованого фінансового плану; надання фінансових порад та консультацій; впровадження технологій для моніторингу; ефективно управління портфелем; навчання та освіта клієнта; забезпечення конфіденційності та безпеки. Також АТ

«Універсал Банк» повинен своєчасно стати відкритим банкінгом, концепцію якого у 2023 р. затвердив Національний банк України. Адже буде розбудована нова екосистема, котра заснована на інтерфейсі прикладного програмування (API) та призначена для розроблення платіжних продуктів та послуг – різноманітніш їх та привабливіших для клієнтів, в тому числі й депозитних вкладень.

Перелік посилань:

1. НБУ рекомендує банкам підвищувати депозитні ставки. *Міністерство фінансів України* : веб-сайт. URL: <https://minfin.com.ua/ua/deposits/articles/maksimalni-stavki-28122022/>

2. Концепція відкритого банкінгу. *Національний банк України* : веб-сайт. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Open_banking_conception_NBU_2023.pdf?v=5

3. Монобанк : веб-сайт. URL: <https://www.monobank.ua/?lang=uk>

4. Про нас. *Акціонерне товариство «Універсал Банк»* : веб-сайт. URL: <https://www.universalbank.com.ua/our-bank>

РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО ОБЛІКУ У ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ ТА ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ ГРОШЕЙ

Шагун Є.М., здобувач вищої освіти

Хорошилова І.О., канд. екон. наук, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасному світі проблема відмивання грошей стає все більш актуальною та небезпечною для фінансової стабільності та економічного розвитку країн. Відмивання грошей, або легалізація доходів, отриманих шляхом злочинної діяльності, не лише порушує норми міжнародного права, але й серйозно підриває довіру до фінансової системи, підриваючи її стабільність та ефективність.

Згідно даних міжнародних організацій, обсяги грошей, які легалізуються через різноманітні схеми відмиван-